

FALTA
PAGINA

FALTA
PAGINA

DE LA FONT GROGA AL PARNÁS

VIATJE LITERARI, CRÍTICH, HUMORÍSTICH Y ANALÍTICH SENSE ORDRE NI COMPÁS.

CAPÍTUL DEU.

¡Ja hi som!—Primeras impresi6ns.—La font Hipocrene.—Abluci6 dels poetes.—Dafne convertida en llorer.—
Faig com los altres.

¡Ja hi som! ¡ja hi som! ¡oh ditxa! ¡oh sens igual ventural!
per fi mos peus trepitjan lo cim d' aquella altura,
per fi mos ulls admiran d' *Apolo* 'l rich palau!
per fi 'ls embaumats céfirs d' aquells jardins de gloria
de goig m' ánima omplenan *refrescant ma memoria*,
portant á mas orelles Himnes d' *Amor y Pau*.

¡Oh, somni dols! voldria dormir tota la vida
per no deixar ni un' hora la patria benehida
de la inspiraci6 ardenta, del geni omnipotent
y á l' ombra dels seus boscos de magestat suprema
teixir de verda alsina la *Pythica* (1) diadema
y engarlandar ab ella mon front continuament.

Al mitj d' un inmens *Parque* que á l' esperit encanta
s' aixeca un edifici de magestuosa planta
que te d' argent las pedras y d' or los capitells,
y en compte de murallas al seu entorn s' estenen
cedros inmarcehibles y altívols pins que tenen
per matizada alfombra gardenias y clavells.

Alli mil aus xarraires de satinat plomatje
saltironejan. volan, fent de l' espés fullatje
tálam del niu que crema lo flám dels meus amors,
y estols de papallonas que com prehuadas galas
de tornassol lluhéixen las esmaltadas alas,
insaciables besan los calzers de las flors.

Tant punt un hom' penetra de *Delius* (2) en la terra
deixant al seu darrera la inaccessible serra
de cristallinas ayguas troba abundosa font.

1 En los jochs Pythís los lluytadors se coronavan de alsina puig encare no 's conexia lo llorer.

2 Delius, igual que Apolo, se li dona tal nom per haber nascut en lo mont «Delós».

Es la *Font Hipocrene* que 'n diuhen d' *Helicon* (3)
y á tots aquells que hi beuhen inspiraci6 els hi dona
y esborra las arrugas que senglen lo seu front.

Sent lley d' aquell domini que 's renti mans y cara
el qui 'l seu cor de *Delfas* (4) vulga oferir en l' ara,
tots quants pujarhi logran ho fan tot desseguit,
y es admirable cosa, que á efectes d' eixa dèria
lo pensament oblida tot d' una á la materia
y net del baf impúdich s' enlayra l' esperit.

Per un llorer magnífich la font es ombrejada,
es *Dafne* (5) per *Apolo* en arbre transformada
al arrivá 'l *Peneo* ingrata al seu amor,
los *Bardos* que alli 's troban com á senyal de festa
guarnéixen ab sas fullas garlandas per sa testa
y alsan á *Phebus* (5) cántichs, incens de lo seu cor.

L' admiraci6 'm tenia suspens de tal manera,
que apenas comprenia tot quan me deya 'n Pere
pintantme las grandesas d' aquell temple *infinit* (7)
Sols se que vaig rentarme en l' aygua miraclosa,
y encare que so un *tipo*, y 'm digui *Codolosa*
á impuls de l' entusiasme esbategá 'l meu pit!

JOSEPH M.ª CODOLOSA.

Seguirá.

3 La font «Hipocrene», seg6ns «Homero» fou produhida per una c6ssa de lo caball 'Pegás', en lo mont Helic6n y per aix6 també porta lo nom de Helicon.

4 En lo temple de 'Delfos' fou adorat per molts segles lo Deu 'Apolo'.

5 Apolo enamorat de 'Dafne' ninfa de lo riu 'Peneo' la persegui in casabament, pero no poguent atraparla la converti en Llorer.

6 'Apolo' perdonat per Jupiter recobr6 lo seu esplendor y lo nom de 'Phebus'.

7 Infinit en idees

CAVILACIONS

SONET

Ma esposa, qu' es maqueta y no gens vella,
sempre 'm diu que ni ab cartas, ni ab grans toyas,
ni ab paraulas, ni ab pl6rs, ni ab ricas joyas,
cap home eclipsará sa neta estrella.

Mes, ma esposa es gelosa y s' escabellá
quan veu que parlo ab donas bonicoyas,
pensant de las casadas y las noyas,
que m' han de concedir lo que nega ella.

Si son sexe l' hi inspira desconfiansa
perque es flonjo en l' amor ¿per qué assegura
no ser com las demás débil y mansa?

¿Per qué de totes ellas tant murmura?
Perque deu olvidarse de que es dona
quan de donas la dona m' enrahona.

A. ROSSELL.

¡JA HO GREGH!

SONET

Uns disfrutan montant en bicicletas;
altres fent lo *Tenorio* ab las modistas;
ni ha també que disfrutan prenent vistas;
y pujant, altres, *certas* escaletas.

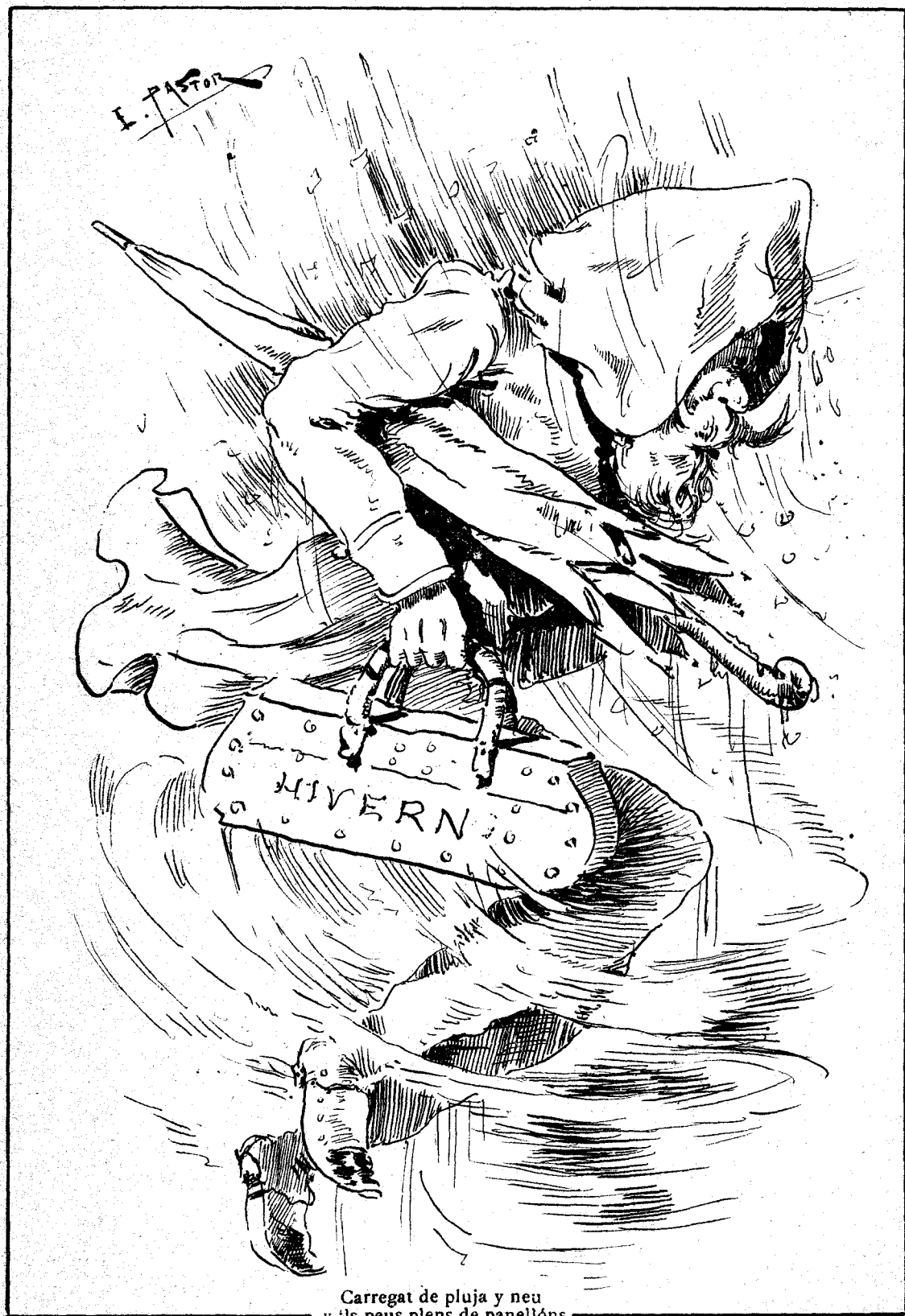
Uns disfrutan menjant carn ab monjetas
y enganyant á tothom, los taruguistas;
ballant, disfrutan molt los sarauhistas;
y trobant consonants los que son poetes.

Molts disfrutan anant de.... cassaría;
disfrutan los cessants, sortint d' apuros;
uns disfrutan pescant (igran tonterial);
molts disfrutan bebent y fumant puros...

Jo no disfruto ab rés; disfrutaria
si tingués *solçament* quinze mil duros.

ROSSENDO PONS.

LO QUE SE 'N VÀ

Carregat de pluja y neu
y 'ls peus plens de panellóns,
anantsen de tomballóns
l' Hivern nos dóna l' «adeu».

LA TOMASA
LO QUE VÉ

Vessant per tot alegria
plena de flors, encisera,
la joyosa Primavera
vè á donarnos lo «bon día».

Famas mal adquiridas

o respecte á la veu del poble, es un dels principals que tinch. Acepto de molt bona voluntat y uso ab agrado 'ls adagis, locucions y frasses populars, però la passió no 'm treu lo coneixement y conéch que en alguns d'aquestos modismes se dona á certas cosas una reputació exagerada ó falsa, en benefici ó en detriment de las mateixas.

Aquella ben trobada expressió de *com tres y dos fan cinch*, per denotar l'exactitut d'una cosa, no 's troba en tots los ditxos.

Aném á probarho.

Criat *com los arbres de la Rambla*. Se diu aixó d'un subjecte que en la criansa hagi sigut abandonat, suposant ab aixó que 'ls arbres de la Rambla, son lo tipo de las cosas que 's crien com volen. ¿No troban que son més abandonats en aquest sentit los arbres de las carreteras, y encara mes los del bosch? Als de la Rambla 'ls afeman, 'ls posan arrenglerats, á son temps los podan, en fi 'ls cuydan.

¿Donchs per qué aquesta mala fama, per posarlos de terme de comparació d'una cosa completament abandonada? És una injuria que aquests sers no 's mereixen.

Una dona *salada*. Se diu de una dona graciosa ab lo parlar, ab lo vestí, ab lo caminar, etc. ¿Que té que veure la sal ab la gracia? Jo he estat á Cardona, que es la terra de la sal, y francament ni en la vila ni en las mateixas salinas vaig veurhi cap noya de las que son conegudas per *saladas*. Ab los arbres de la Rambla l'opinió es massa desfavorable; ab la sal, massa favorable. Jo, que sò un xich llaminé, á una noya que m'agradés per la seva gracia, mes aviat li diria dolça; pero encara aixó ho diria pel meu ús particular, perque si ho volgués generalisar, ab molta rahó 'n protestarian aquells als qui la dolsor los hi fa vení mal de caixal.

Calent *com un turró*. No sè á que treu nas. Al picó del ivern, omplin lo braser ó la xamaneya de turró, y ja 'm sabrán dir si 'l pis se 'ls escalfa gayre.

Desde la brasa encesa al caliu y desde l'aygua bu lenta á la tébia, poden citarse un sens fi de cosas més calentass que 'ls turróns. Donchs no senyór, lo turró té d'esser lo calorífero tipo.

Un *pendó*. Una dona descocada, desvergonyida, xafardera, es un *pendó*. Sempre que vaig á veure una professó, penso ab aquest ditxo. Miro 'ls pendóns, veig que en honra seva hi van acompanyants y músicas, que están sostinguts en una barra d'or, que portan un cordó á cada costat per un cas de que anessin á caure, y 'm pregunto: ¿aixó es descocat, desvergonyit y xafarder? ¿Que té d'esser! me contesto. És una falsa imputació, que no se qui ha propagat contra 'ls pendóns.

Brut *com un drap de cuyna*. Fins entre 'ls draps mateixos, crech que se 'n trobarian de mes bruts que 'ls de cuyna. Y si dels draps passém á altres objectes, ¿no n'hi ha poch que tenen mes brutícia! No obstant, l'ecses de la brutícia te d'esser lo drap de cuyna y res mes.

Estich, que *no puch dir faba*. No es pas difícil de pronunciar aquesta paraula, però no hi ha rahó per posarla com extrem de la facilitat. Al últim *fabá* te dugas sílabas y ab aixó es méns difícil de pronunciar una sílaba sola, y encara ho es méns dir una lletra. A pesar de tot, jo he vist un subjecte asmátich que al arribar á casa seva no podia dir res materialment, y 'ls mateixos de la seva familia, no deyan que no pogués dir *A*, sino que deyan que ni podia dir *fabá*.

Es *més tonto que un sóch*. Quantas y quantas cosas hi ha que, en tontería, poden fer la competencia als sóchs! ¿Que es perque aquesta mena de calsat está treballada un xich rudament? Donchs més tontas son las cosas que no son gens treballadas. Una pedra, un tros de suro per exemple, son objectes mes tontos que 'ls sóchs en aquest sentit.

Un *gat dels frares*. Vólen dir un bromista. Per la crema dels convents, debían estingirse aquests gats, sense quedarne rassa; pero jo no he pas sentit dir que 'ls frares tinguessen gats mes alegres dels que té la demés gent, y per cert que aquests no bromejan gayre. Si donan esgarapadas, son las únicas bromas que gastan, y, sigui dit *inter nos*, tenen ben poca gracia.

Aixó va *com las calsas de un capellá*. S'entén qu'és una cosa que vá molt bé. Si 'ls capellans triessen sempre 'l milló sastre ó 'ls paguessen ab molta esplendidesa perque 'ls hi fessen las calsas ab tota perfecció, no estaria mal dit aixó que 's diu. Jo no tinch pas entés que siguin tan tocats y posats en dur las calsas ben fetas; y en dias de pluja he vist distints capellans que s'arremangavan la sotana y may m'ha sorprés aquesta fama d'elegancia que, respecte á las calsas, la gent los hi atribueix.

Y ja n'hi ha prou per deixá probat lo meu tema. Observin totas aquestas locucions que admetém y usém com moneda corrent, y veurán quantas se 'n troban de famas mal adquiridas; de manera que lo que está ben dit es alló de "cobra fama y calat á jeure.."

CONBAT ROURE.

Avis important

Habentnos sollicitat alguns anunciants, que obrissem una secció d'anuncis en aquest periódich, hem determinat complaurels obrint aquesta secció en l'última plana. Los que desitjin anunciar, se servirán acostarse á aquesta administració, ahont se 'ls enterará de la tarifa de preus.

GALERIA DE CELEBRITATS

10 CENTIMS RETRATO

Figuran ja en aquesta celebrada galeria de retratos sobre cartolina, deguts al llapis del dibuixant especialista en aquest género, Sr. Puntis suspensius, una escullida col·lecció en la que hi constan entre altres, las personalitats artísticas E. Mendoza Tenorio, F. Soler de Ros, J. Guerra, C. Parreño, C. Martinez, L. Campos, A. Rossi, E. Duse, E. Borghi-Mamo, M. Franceschini, C. Delgado, S. Alverá, A. Vico, T. Edison, J. Gayarre, F. Uetam, M. Matorrodona, J. Valero, V. Balaguer, N. Monturiol, P. Sarasate, E. Mascheroni, L. Fontova, C. Bordaiba, R. Nobas, L. Gorriz, María J. Massanés, M. Montes, J. Ruiz, P. Tintorer, M. Fábregas y C. Lorenzale.

La mona

A tenen rahó al dir que la *infanteria* ¡vull dir! la infantesa, es l'època més ditxosa de nostra curta vida.

Al pensar solament que tota nostra ditxa 's reduhí a un cercol de pasta dura ab quatre ous durs encastats al voltant, nos venen desitjos de tornarnos nanos.

Anar cad' any per Pasqua á ca 'l padrí á buscar la mona... veus aquí l'alegría completata d' un nen.

Lo padrí que tant 'ns estimava, disfrutava tant com nosaltres donantnos la mona en aqueixa diada; pero nosaltres, ab tota la ignocència, 'ns estimávam més la mona que 'l padrí: val á dirho.

Aixís com en aquella edat tendra ja anávam darrera del padrí vuyt días avans de Pasqua perque no 's des-cuydés de regalarnos la mona, actualment, de 25 anys en amunt, ¡quants y quants fan la mona al devant d' un qualsevol que fa *alarde* de grans influències perque 'ns fassi de padrí per' obtindre un bon empleo!

Si guent petits, quan véyam lo padrí de la mona li besávam la mà y ell 'ns acariciava com si fóssim fills d' ell.

Grans, al volguer besar las petjadas del que 'ns creyám era 'l padrí nostre refiantnos de sas promesas, convensuts de que 'ns fariam richs ab lo temps, la mà d' aquet mateix temps en compte d' acariciarnos 'ns clava cada *mico* y 'ns venta cada revés... de fortuna que 'ns fá veure la padrina.

* *

¡Que son monos los nens quan portan la mona!
¡Que repugnant es l' home que la tregina!

* *

Jo conech á un *sócio* molt tranquil que recordant ab tristesa aquells temps d' infancia, celebra cad' any la diada de Pasqua agafant una mona que li dura tots dos días.

Ell diu:—Ja que no m' la donan com quan era petit, are que sóch gran l' agafo.—

Y duhentla á sobre li sembla (diu) que 's tréu una vintena d' anys de demunt.

* *

Per enllestir, vá d' *efeméride*.

Aquesta Pasqua farà dos anys que una xicota que 's deya Ramona, pero que, per abreviar li deyan la *Mona* y al mateix temps ho era, va plantarme única y exclusivament pera casarse ab un guetó babós que té molts rals pero que s' assembla á un orangután.

¿Eh, quin *mico*?

J. BARBANY.

LA BARALLA

AL DISTINGIT AMICH LO POETA EN FRANCESH MARULL

De tant que s' estiman, s' esgarrafan.

En Narcís y la Rosó
fá dos anys que van casarse;
ja 'n son pares de un infant
que d' angelet te la cara.

En Narcís y la Rosó
s' estiman, potsé un xich massa;
mes cad' un té 'l génit fort
y ¡sentisseu quan s' enfadan!

Per un mot lo mes senzill,
per l' indirecta mes mansa...
¡ah fillets, quin bè de Deu
de retronxas casulanás!

Ell, per ser home 'n fá póch,
ella, per dona 'n fá massa;
ell molts cops está gelós
y ja tenen guerra armada.

La Rosó no pot sofrir
que 'l seu marit la comándia
perque diu que no 'n sab prou,
¡y per xó li dú las calsas!

A la vila, en Narciset
es conegut per Joan Lanas,
(sórt que té un nin com un cel
qu' es ben pastat á sa cara.)

Si rondina la Rosó
en Narcís s' alsa de taula,
vá á la vora del bressol
y ¡pobret!, canta que canta.

Allá al menys, vetllant lo son
d' aquell ángel, no s' enfada;
si la Rosó 'l sent cantar,
per respecte al nin ja calla.

Aixís sempre á cal Narcís
tot l' any tenen guerra armada;
—massa amor, diuhen alguns;
—massa bó ell, diuhen uns altres.

Fá dos anys que son casats
y un ne fá de las barallas;
jo no se per quin motiu
l' alegría hi es escassa.

En Narcís es hom' de pau
y tot aixó no li agrada,
mes tant vá 'l cantí á la font
que algún día pot trencarse.

Vingué al fi; fou tan crescut
l' esvalot d' aquella casa,
que la vila n' aná plena
y al Jutjat hi hagué feynada.

Plans de divorci, reganys,
per entremij de la dansa,
crits d' ell y de la Rosó
y per fi... una bofetada.

Qui á donarla 's vá atrevir
no ho se pas, lo cas es qu' ara
si á la vila vá en Narcís
no 'l motejan de Joan Lanas.

La Rosó no crida tart
y ell es sol l' amo de casa;
lo Jutge de pau hi vá
algún cop ab la mangala.

Diuhen que, foll, en Narcís
d' ella volia allunyar-se
y que ab lo Jutge parlant
ara s' ha desdit del tracte.

Fins se diu que molt sovint
lo plor no pot aguantarse,
que penedit del que feu
perdó á sa muller demana.

Que are besa ab mes amor
al fillet qu' ella li es mare
y que crida que may més
vol barallas dintre casa.

— Si algún cop, Rosó, tú en vols,
ab amor debém cambiarlas,
per Jutge de pau tindrem
al fillet que aquí descansa.—

Y assentat prop del bressol
en Narcís, canta que canta,
fá un petonet al infant
y á la Rosó una abrassada.

J. AYNÉ RABELL.

TRAMPAS À TERRA

De la rahò ab l'eficàcia
l'acta de Gràcia ha caigut;
y la caiguda ha sigut,
per mes pena, - a nova acciòn

LES GESTES DEL COMTE NYIGO

(Poema humorístich)

Cant III y últim.

I.

Seguit de ses mesnades victorioses...
de cent maures cautius ab l' equipatje
d' altres tantes ó mes mores precioses
é montat á un cavall de blanch pelatje,
pujava 'l Comte Nyigo les asproses
costeres del Castell, cercant la imatje,
de Na Llúcia gentil qu' enamorada
l' hi enviás de desde dalt, una abrassada.

II.

Sis anys n' eran passats desd' aquell día
del combat ab Hacsum, é l' anyoransa
lo cor del Comte Nyigo consumia...
Mes ¡ay!, qu' es enganyosa la esperansa.
La Comtesa als marlets no apareixia,
ell mirava al castell plé de confiança
Mes ab greu desconsol, com ningú véyen
llágrimes com sigróns, dels ulls li queyen.

III.

Pobre Llúcia —digué— potsé ja es morta.
Deu l' hagi perdonat— y al sé á la vora:
Ah del castell, obriu, cridá ab veu forta
mes ningú contestá y 's quedá á fora,
llavors feu espanyar la férrea porta
y entrá dins ab mirada esglayadora.
¡Retrets, salóns y cambres diamantines
estaven plens de pols é de trenyines!

IV.

¡Gran Deu! Qu' haurá passat durant m' ausencia!
va exclamar abocantse de sa esposa
dins la cambra nupcial; Deu meu, clemencia.
No feu que siga cert lo que suposa
veyent tal desconhort ma inteligencia.
¡Tant bonica, tant bona, tant xamosal
¡S' ha mort! Matéume á mí... Viurer m' afarta.
Que veig?... Un cartipás... Oh, no, una carta.

V.

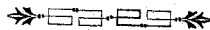
Veyám. —«Nyigo del cor; Quan tú llegeixis
eixes lletres qu' hi fet, quí sab mos óssos
ahont dimontri serán... No 'm maleheixis
mes un capritxo tinch pe 'ls patjes róssos
y ab lo meu he fugit... Que 't diverteixis.
Com que son lo meu flach 'ls güenos mossos
y tú, Nyigo del cor, créume, m' atipas,
me 'n hi anat per lo mon buscant xaripas!

VI.

T' haig d' advertir que jo l' or bó 't cambiava
y 'n posava de fals á la guardiola,
lo patje ab quí hi fugit així ho manava
en pach de son amor. Si 'm deixa sola
que será molt aviat, si 'l or s' acaba,
cansada ja d' amor y de tabola
ploraré dins d' un cláustre culpa tanta
y encara ans de morí seré una santa».

S' acabarà.

LAS MEVAS COSTUMS

Si llegiu las mal trassadas
ratllas que á n' aquí he estampat,
veuréu lo que so trempat
per costúms morigeradas.

A mi 'l viurer no 'm fá riurer
ni 'l riurer no 'm fa avivar,
jo per viure haig de menjar
y per menjar tinch de viurer.

Quan no menjo y quan no rich
penso ó parlo mal ó bé,
perque si dich lo que sé,
no sé sempre lo que dich.

Si á congeturas me llenso
algún cop es sense empaig,
no penso ben bé 'l que faig
ni tampoch faig lo que penso;

Y si ho penso y no ho esplico
de segú ningú ho recull
perque quan dich lo que vull,
no vull lo que comunico.

Al revès de molts que ballan,
y gosan richs d' aquest mon
que no *trascan* porque ho son
ó ho son porque no trevallen;

Jo trevallo porque 'm sobra
molt temps y 'm falta menjar;
so pobre per trevallar
y trevallo per ser pobre.

Puch fè 'l que faig y hocomprenen
fent lo que puch, mos fatichs;
y si tinch alguns amichs,
los amichs á mi no 'm tenen.

Tot lo que miro per veure
no ho veig tan sols per mirarho,
si distret vull observarho
la observació 'm fa distreure;

Y distret mon pensament
va sostenintse sens torse
pel moviment d' una forsa
y ab forsa d' un moviment.

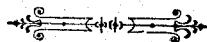
Los meus gustos son esquitxos
d' un felís, sens cap antoig,
mos desitjos son mon goig
y goso ab los meus desitjos.

Será goig sense alegría
creurá 'l vulgo; molt corrent,
mes jo no guio á la gent
ni la gent á ne mi 'm guía.

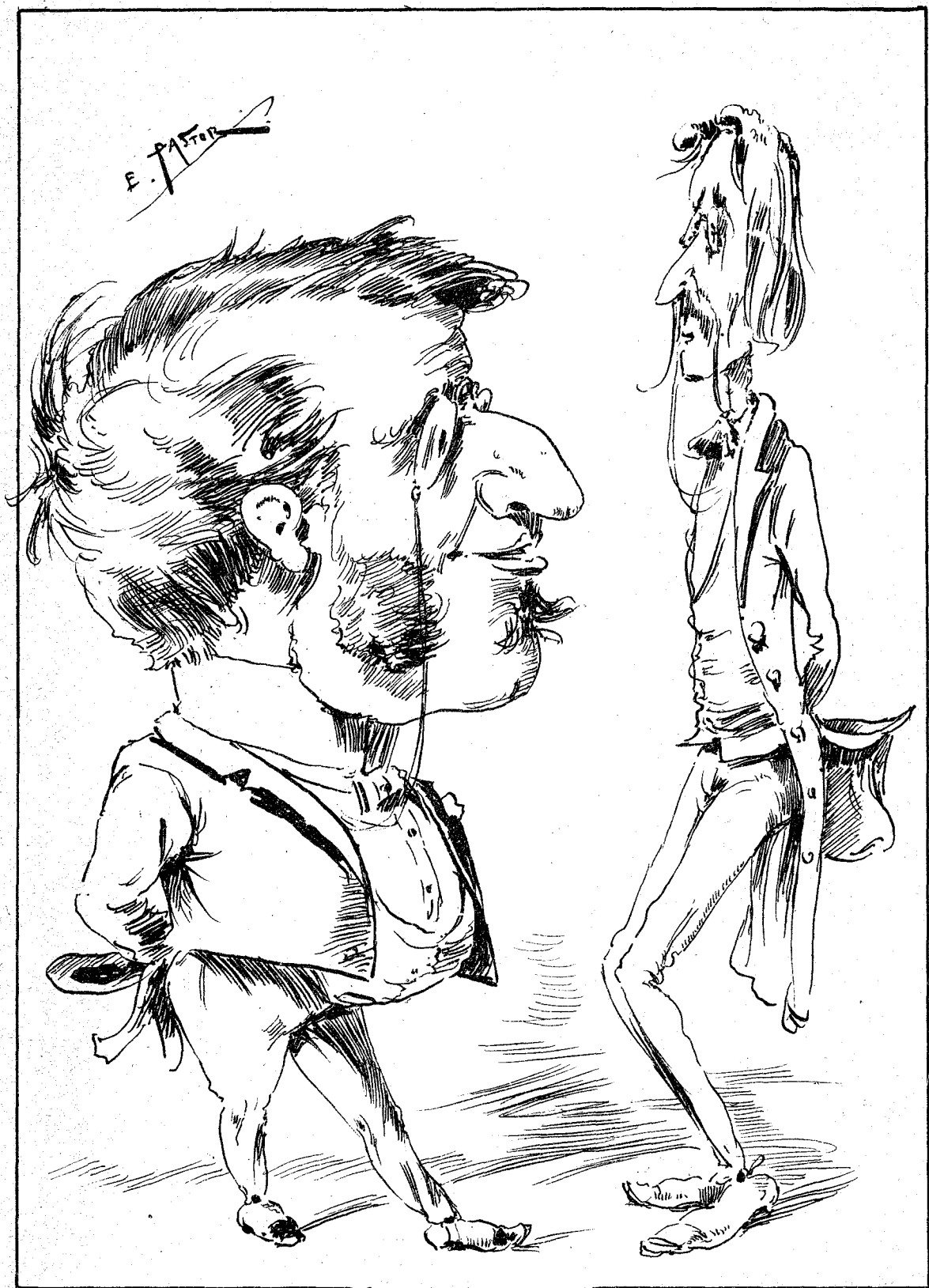
Crech tan sols lo que vull creure
y opino lo que 'm convé;
m' assech per descansar bè
y á cops me canso de seure.

Y en fí, lectors, vos vull di,
com enemich de boato,
que jo escrich per passa 'l rato
y 'l rato 'm passa á ne mi.

E. CALLS.

PARELL DE REVENEDOR

Lo rentista bon vivant
enseny la panxa plena
y 'l pobre mestre d' escola
també ensenya ... las costellas.

LA TOMASA

UN CONSOL

—Ja t' ho deya filla meva
que ab ell no foras fells
—Ay pare, se que 'n te un' altra....
—¡Mes pitjor si 'n tingués sis!

La societat artística á qual frente figura lo reputat mestre senyor Rodoreda, ha ultimat lo numerós personal artístich pera la present temporada de Primavera y que á jutjar per lo nombre dels artistes contractats, augurém una brillant campanya y un verdader regositj per los aymants de la ópera.

Entre 'ls artistes figuren las senyoras Rodriguez, Turconi, Carotini y Guerini y 'ls senyors Massini, Cardinali, De-Marchi, Labán, Aragó y Visconti, baix la intel·ligent batuta del eminent mestre senyor Mascheroni.

ROMEA

Segueix *La Rondalla del infern* fent lo gasto del Teatro Catalá, habentse donat en la setmana passada las dos festas tarde y nit.

Próximament s' anuncia l' estreno de lo drama: *La familia Carbó*, arreglat per lo publicista Joseph Miró Folguera.

Ja 'ls ne farem déu céntims.

Per dillúns vinent s' anuncia 'l benefici de la simpática y aplaudida actriu jova senyoreta Teresita Castillo, ab lo drama *Lo ferrer de tall* y la comedieta *Las cuatro esquinas*. Sapigudas las simpatías ab que conta la graciosa beneficiada es de preveure un plé. ¡Qui no anirà á veure l' aixirit manxayre!

També aviat se posará en estudi una pessa titolada *La carta del fill de 'n Roch*.

NOVETATS

Ab la 35.ª audició van cessar diumenge passat las representacions del drama d' espectacle *Magdalena*, que tan bona acceptació ha tingut durant la passada Quaresma. Ara, si no s' disposa lo contrari, fins la temporada vinenta no 'l tornarem á veure. Sobra temps porque 'l sastre s' ocupi en planxar y surgir las robas dels actors que ja s' han fet velletas de tan ésser tretas y posadas.

L' antich dramón: *Treinta años ó la vida de un jugador* se ressucitá en aquest teatro pera benefici de la senyora Morena, lo que obtingué un regular éxit, per notarse deficiencia d' ensajos.

En las representacions succesivas que s' han dat d' aquesta obra, s' ha observat millor conjunt.

Deplorable fou lo desmenyo que dillúns passat se dongué á la xistosíssima comedia del senyor Baró, titolada: *Lo joch dels disbarats*, ja que en ella sols se distingí lo senyor Goula que la desmenyá ab la vis-cómica deguda qu' es característica á tant notable actor.

Dels demés artistes, val mes no parlar-ne, ja que 'ns feu molt mala impressió lo descuyt ab que desmenyaren los personatjes á ells confiats, lamentantse de tal abandono casi tota la concurrència, majorment per ser obra que se 'n guardan grans recorts.

Pera dimars estava anunciat lo benefici del galán jove se-

nyor Soler Maymó que además de funció de benefici era destinada pera son despidó, ja que ha acabat la contracta ab la Empresa.

Lo dimecres era lo dia destinat pera l' estreno de *Don Gonzalo*, comedia del reputat escriptor senyor Llanas, de la que 'n tenim molt bonas noticias.

La setmana entrant ne parlarém.

¿Y aquella comedia en 3 actes *Una causa criminal* que diuen que marxá tant, que no s' fa aquesta temporada? ¿Que no es de l' olla l' autor?

CATALUNYA

Un verdader escándol se promogué lo dimecres de la setmana passada al cantarse lo duo dels parayguas de la sarzuela *El año pasado por agua*, produhit porque una part de la concurrència sollicitá que 'l cantés lo senyor Palmada en substitució del senyor Ruiz.

Després, la representació de la sarzuela *¡Eh, á la plaza!* servi de funció de desagravis en honor al esmentat senyor Ruiz, ja que fou desmenyada per la claque del teatro y amichs del artista, obligantlo á sortir un sens fi de vegadas en escena, quedant al fi *tutti contenti*.

La nova sarzuela *Caretas y capuchones* obtingué notable éxit per sos moltíssims xistes, moviment escénich y situacions altament cómicas, habentse demanat la repetició d' un preciós *xotisch* corejat y un inspirat duo.

En lo desmenyo s' hi distingiren las senyoras Montes y Brieva y los senyors Palmada y Sanjuan y lo popular Ruiz que de son personatge ne fá una de sas millors creacions.

Ab molta insistencia foren demanats los autors que com ja diguerém la setmana passada, son lo senyor Sánchez Seña de la lletra y lo senyor Valverde (fill) de la música, jove d' uns setze anys, lo qui á jutjar per los coneixements musicals demostrats, li preveyém un brillantíssim porvenir.

TIVOLI

Las únicas novedats de la setmana han sigut la reproducció de *El gorro frigio* sarzueleta en que la senyoreta Segovia s' hi distingeix d' un modo notable, donant al aixirit *corneta*, un relleu fins avuy desconegut. Inutil creyém dir que hi alcansá una justa ovació.

Un pretext sols serveix de pretext per cobrar alguns rals de propietat los senyors Segovia y Taboada y la senyoreta Segovia per lluhirse en los diferents tipos que interpreta. Com á obra literaria, no te res de particular, y en quant á la música, sols es passable.

Ab las sarzuelas madrilenyas hem vist que la Direcció ha tingut lo bon cert de intercalárnhi alguna de catalana, idea que aprobém de tot cor.

¡Lástima que algunas sarzuletas escullidas, sigan de las més inferiors que posehim en nostre teatro-lirich catalá!

CALVO-VICO

Dos semi-plens hi van haber lo diumenge de Pasqua tarde y nit ab los dramas *Don Juan de Serrallonga* y *El camino de presidio*. Las duas pessas *Morirse per una estona* y *Un home de palla* que respectivament se representaren ab dits dramas, foren molt aplaudidas y 'l públich hi va riurer com en son estreno.

En l' execució de dramas y pessas s' hi distigiren las actrius senyoras Salvador, Cuello y Pavia y los actors senyors Buxens, Millá, Perelló, Capdevila, y alguns altres.

Per diumenge vinent se preparan: á la tarde *La carcajada* en la que s' hi fá aplaudir molt lo senyor Buxens, lo dramet en un acte *El Arcediano de san Gil* y la celebrada comedia de nostre redactor senyor Ayné Rabell *Un home de palla*.

Després... sembla que en aquest teatro ha de haberhi un cambi, que ja se sabrá á son degut temps.

UN CÒMICH RETIRAT.

un cop entrada la professó, 'l varen ficar á un llit perque suhés.

Aixó de dá á las imatjes
banys russos, com l' explicat,
trobo que es molt apropiat
perque ho fassen los salvatjes.

A Cáceres venían lo pá á 30 céntims los mil grams.
Van venir las plujas y 'l van posar á 28 céntims.
Pero 'ls mil grams se tornaren 800.

De manera que las plujas varen fé baixá 'l preu, pero
varen fé baixar encara més lo pés. ¡Ni may que hagués
plugut!

Lo marqués d' Ayerbe, 'l mateix que ha guanyat lo quan-
tiós plet que sostenía contra 'l nostre Municipi, ha sigut lo
quí ha presentat á la Reina, la Comissió del Ajuntament
que aná á Madrid presidida pel alcalde senyor Coll y Pujol.

Se conta que al despedirse, 'l senyor marqués digué á la
Comissió:

—M' alegraré molt de que tot los hi surti com vostés
desitjan.

Afegint, en veu baixa:

—(Perqué aixís podrán pagarme mes aviat.)

Lo dia que arribá á Barcelona 'l candidat conservador de
las Aforas en las passadas eleccions, s' observá que en l'
estació del ferro-carril hi havia mes vigilancia que l' ordi-
naria.

Es clá; era de témer que al arribar aquí, mogut pel des-
pit, lo pobre home no 'n fés alguna.

Afortunadament va desembarcar del tren bastant sossegat.

A Granada 's queixan de que corre per allí molta mone-
da falsa.

Lo que 's té de procurá es que d'aquella provincia no
passi á la nostra.

Fássinse càrrech de que aquí ja 'n tenim prou ab moltras
actas de las últimas eleccions.

S' han falsificat bitllets de la Lotería Nacional.

Entre aixó y que quan los expendedors fugen hi ha difi-
cultats per cobrá 'ls premis, á veure si 's lográ que min-
vi l' afició á n' aquest joch autorisat y privilegiat.

Lo canonje d' Orense Sanchez Arteaga, ha mort deixant
un preciós monetari ab 106 unsas acunyas en diferentes
épocas.

Escriuix lo pensar las misas que representan aquestas
monedas.

A Madrit va haberhi un conflicte d' etiqueta entre las au-
toritats civil y militar, en la professó del Sant enterro.

Ab questions de tanta gravetat, los espanyols no guanyém
per sustos.

Prou deu veni d' aixó la crisis ministerial de que 's parla.

L' acta de Vich ha sigut declarada grave.

¿De Vich? Debia estar triquinada.

Aconsolis de la desgracia ab la de Gracia.

Nos escriuhen de Sant Celoni, que en lo «Centro popu-
lar» d' aquella vila, 'l dia 22 's celebrá una vetllada literaria
musical, en la que hi hagué molts aplausos tan per las
produccions que 's llegiren com per las pessas que ab mol-
ta maestría executá l' orquesta dirigida pél senyor Ballada.

Diu «El Noticiero Universal,» que dintre poch's dias en lo
«Fomento del Trabajo Nacional,» se celebrará una reunió
d' editors y propietaris de periódichs d' aquesta capital, per
la defensa dels interessos del ram, per veurer si 's posan á
cubert en lo possible de las pérduas que ocasionan los co-
rresponsals poch escrupulosos.

Efectivament aquesta associació vindria com l' anell al
dit.

En l' Hipódrom de Paris, s' ha estrenat ab molt exit una
pantomima de gran espectacle, en la qual s' hr ha gastat la
friolera de 500.000 franchs.

Si fá ó no fá, deu veni á ser com lo «Rodeo» que hem
vist en lo Liceo.

En la *corrida* de toros del diumenje passat, l' espasa Co-
lorin se va indisposar y no deuría tenir menuts quan se 'n
va anar á la barrera á *descambiar la pesseta*.

La setmana entrant sortirà luxosament impresa la xistosa
comedia catalana en un acte titulada *Un núvol de pas*, escrita
per nostre redactor lo conegut poeta don J. Ayné Rabell,
qual obra s' estrená ab extraordinari éxit en lo teatro
Romea.

Nostres corresponsals poden comensar á fer las deman-
das que tinguin per convenient lo mes aviat posible si no vo-
len quedar-se á las capsas, puig tenint en compte la boni-
quesa de l' obra y lo infim de son preu ¡¡DOS RALS!! estém
segurs que s' agotarà la edició.

¡32 planas, coberta á duas tintas y 2 rals!..

Es una ganga.

Tenim noticias que ab lo títol de Biblioteca Popular Re-
creativa *La Fama* veurá la llum dimars de la próxima set-
mana una publicació exclusivament literaria y de la qual ne
tenim molt bons antecedents.

Acaba de cumplir sos compromisos ab l' Empresa del
teatro Romea, hont ha treballat ab molt aplauso durant la
anterior temporada de 1890 á 91, lo discret galan jove de
drama castellá don Antón Labastida, qui 's troba actual-
ment lliure de contracta.

Repichs

La Claudiá Martínez, la ex-querida de don Joaquim He-
via, ha sigut posada en llibertat, perqué, com es de suposar,
se la va trobar neta de tota culpa.

En vista d' aquest cas y d' altres que en poch's dias han
tingut igual solució, se preguntará ¡y donchs que no 's cas-
tiga á ningú?

Si senyors, si; no 's té de castigar? Ja ha ingressat en la
presó de Saragossa, en Ricardo García, per l' *aviso delictivo*
d' haber sigut un dels molts mils que varen xiular á don
Antón Cánovas al entrar en aquella ciutat l' any 1889.

Si algún periodista comet alguna petita falta, mes ó mé-
nos dissimulable, també resulta castigat.
Ja veuhen com no tot son absolucions.

PÈR QUARESMA (HISTORIETA)

(Seguirá.)

—Si no m' ho vol dir, jo li arreclaré las peras á quarto.

—¡Jesus, María, Joseph! ¡No veu que es un secret de confessió!

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Poble catalá primera,
una consonant segona,
article es la tercera
y lo tot sense fal·lera
un carrer de Barcelona.

RAMIRO BALCELLS.

II.

Ma primera aliment es,
la segona un animal
y nom de dona la Total.
¡Encara no m' has comprés!

P. MORA GALLART.

MUDANSA

Don Tot que té un tot molt gròs,
l'altre dia per brenar
ell tot sol se va menjar
un tot per cart molt herms.

V. PADRÓS.

GEROGLIFICH

X
LA 1/4 : M
A
PIX

M. EMULAP.

TRENCA - CAPS

A. Tomás Lley

.Sarriá.

Formar ab aquestas llettras deguda-
ment combinadas lo titol d' una co-
media catalana.

JOAN S. FORCADA.

QUADRAT DE PARAULAS

.
.
.
.
.

Sustituir los punts per lletras de
modo que llegit vertical y horizontal-
ment dónqui per resultat: 1.ª ratlla:
Nom d' un drama catalá; 2.ª: En las
cartas; 3.ª: Una ópera; 4.ª: Carrer de
Barcelona.

NOY ROS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9 —Carrer de Barcelona.
3 8 5 6 7 8 9 —Nom d' home.
1 8 5 3 4 —Nom de dona.
1 2 9 —Verdura.
3 7 —Nota musical.
1 —Consonant.

J. T. y R.

ANÁGRAMA

La Total y son marit
que viuen al carrer de Tot,
segons va dirme en Pere Cot,
se disputan cada nit.

PEP GALLEDA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 134

Xarada I.—Ca-la-mars.

» II.—Ca-no-a.

Geroqlifich.—Per facultats, graus y
borlas las Universitats.

Mudansa.—Rosa-Roma.

Anagrama.—Cami-Mica.

Logogrifo numérich.—Petronila.

LA TOMASA

PERIÓDIC FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

Preus de subscripció:

Espanya y Portugal, trimestre. 1'50 ptas
Cuba y Puerto Rico id. 2 " "
Extranger id. 2'50 " "
Número corrent. 0'10 " "
" atrassat. 0'20 " "

NOTA.—Tota reclamació podrà diri-
girse á la Administració y Redacció del
periódich, carrer de Sant Ramon, n.º 5
LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

Lit. Barcelonesa, S. Ramon, 5.—Barña.